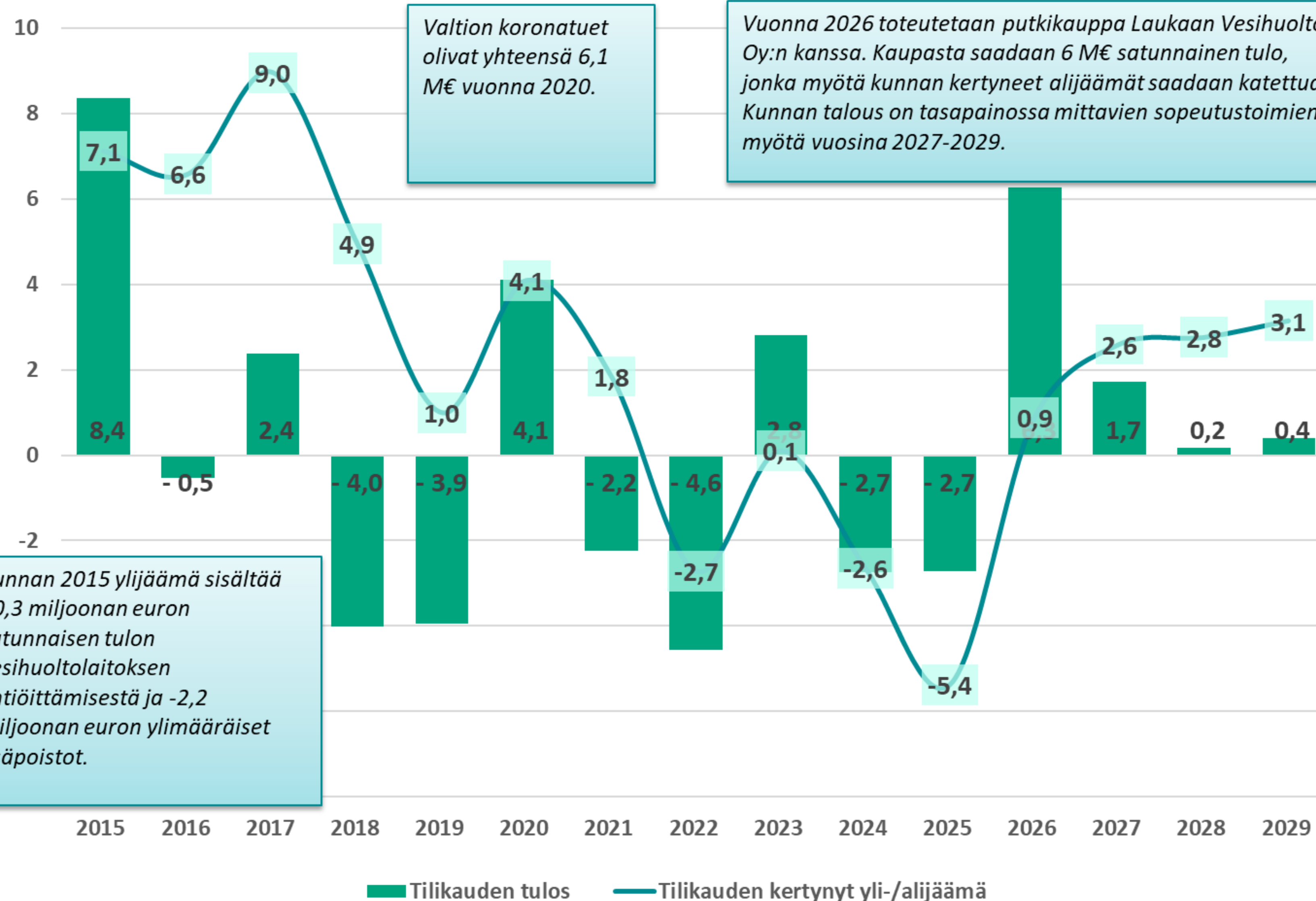

Kunnanjohtajan talousarvio- esitys 2027

29.10.2026

Linda Leinonen, kunnanjohtaja
Maarit Kaija, konsernipalvelujohtaja

Yli-/alijäämä vuosittain ja kumulatiivisesti

Tasapainottamisohjelmien sopeutusten myötä tilikauden tulokset muodostuvat positiivisiksi vuodesta 2026 alkaen.

Taloussuunnitelman mukaan alijäämä saadaan katettua vuonna 2026 ns. putkikaupan myötä.

Vuonna 2027 satunnainen erä 1,6 M€ parantaa tulosta.

Vuosina 2028-2029 talous on tasapainossa.

Taloussuunnitelman toteutumiseen sisältyy riskejä, mutta myös positiiviset muutokset mahdollisia.

Esityksen sisältö

1. Toimintaympäristö
2. Strategia ja olennaiset tapahtumat ja painopistealueet
3. Tuloperusta
4. Käyttötalous
5. Investoinnit
6. Rahoitus ja lainat
7. Tuloslaskelma ja yhteenveto

Lähtötilanne – tilinpäätösennuste 2026

- Vuoden 2025 päätteeksi kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää -5,4 miljoonaa euroa.
- Kuntalain mukaan Laukaan kunnan on katettava kertyneet alijäämät viimeistään vuoden 2029 tilinpäätöksessä.
- Ennakkotiedon mukaan kertyneet alijäämät saadaan katettua tilikauden 2026 päätteeksi (tai viimeistään vuoden 2027 aikana).
- Tilikauden 2026 tulokseksi ennakoidaan muodostuvan +6,3 miljoonaa euroa.
 - Kevään talousarviomuutosten jälkeen tilikauden 2026 tulokseksi muodostuu +0,3 miljoonaa euroa.
 - Vuodelle 2026 kohdistuu ns. putkikauppa, josta saatava kertaerä on 6 miljoonaa euroa.
 - Kunnanhallituksen talousarvioesitykseen vuoden 2026 tilanne päivittyy marraskuun talousarviomuutosten mukaiseksi.

Yhteenveto – talousarvio 2027

- Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä tilikauden tulos on 1,7 miljoonaa euroa voitollinen. Esitys tulee tarkentumaan kunnanhallituksen lopulliseen talousarvioesitykseen.
- Vuoden 2027 jälkeen taseessa on tämän hetkisen arvion mukaan 2,6 miljoonaa euroa kertyneitä ylijäämiä.
- Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen tehdään vuoden 2027 alussa.
 - Yhtiöittämisen myötä talousarvioon muodostuu 1,6 miljoonan euron satunnainen tulo.
 - Yhtiöittäminen vaikuttaa useisiin talousarvion eriin, muun muassa vuokratulojen määrä pienenee, rahoitustuotot kasvavat, ja vuosittaisten poistojen määrä vähentyy.
 - Yhtiöittämisen talousvaikutukset tarkentuvat syksyn kuluessa.
- Kunnanjohtajan talousarvioesitys ei sisällä muutoksia kunnan veroprosentteihin.
- Tasapainottamisohjelmien mukaisissa laajamittaisissa sopeutustoimissa on onnistuttava, jotta talouden tasapainotus on mahdollista.

Suomen talous on kääntynyt kasvuun

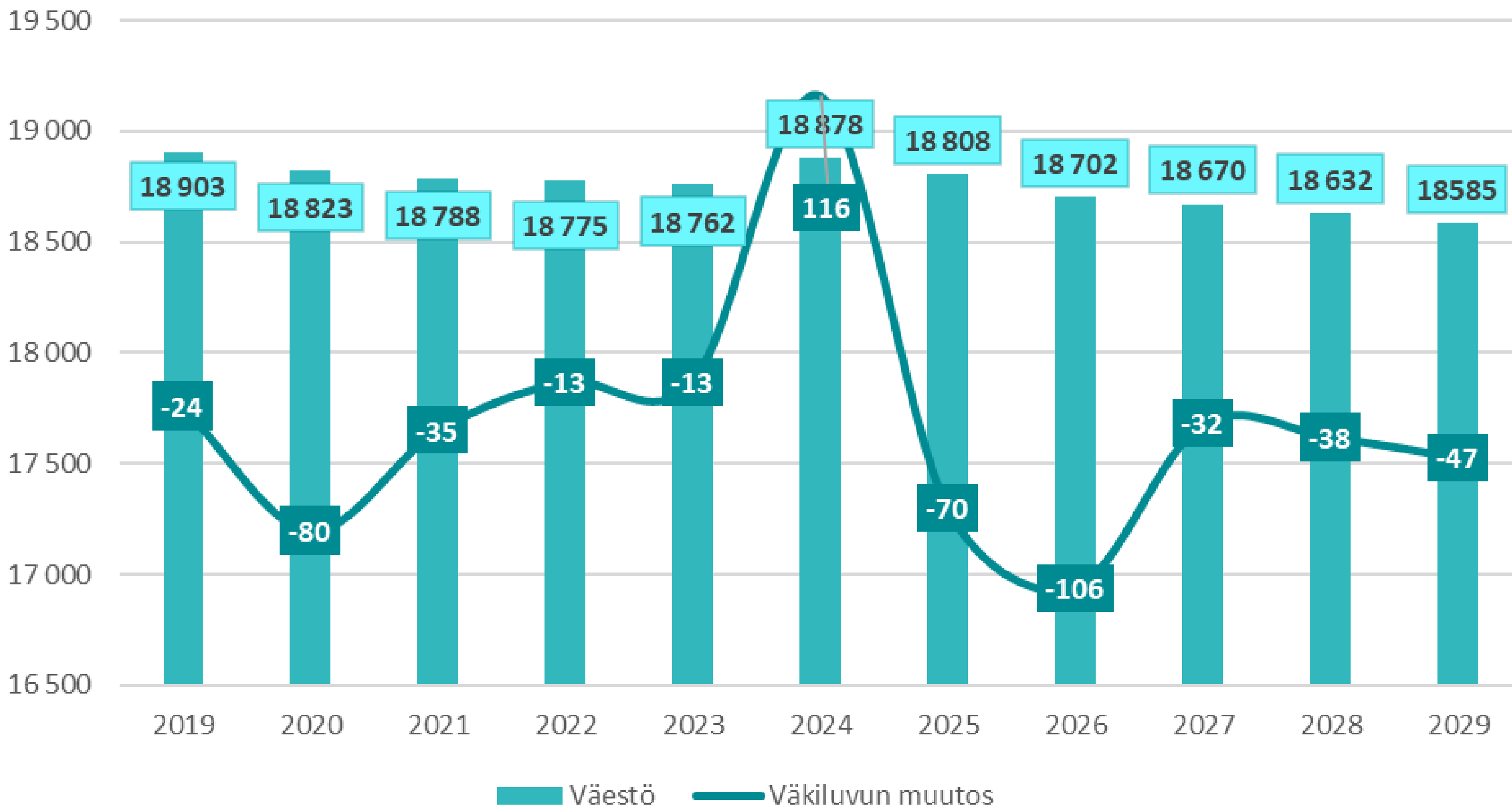
- Valtiovarainministeriö ennakoi bruttokansantuotteen kasvavan:
 - 1,6 prosenttia vuonna 2026
 - 1,8 prosenttia vuonna 2027
 - 1,5 prosenttia vuonna 2028
- Talouden piristymisestä huolimatta:
 - Työllisten määrän ennakkoidaan edelleen alenevan
 - Asuntomarkkinoiden ja asuntorakentamisen toipumisesta ei ole vielä merkkejä
- Inflaatio on kiihtynyt kuluvana vuonna erityisesti energian hinnan nousun myötä.
- Korko-odotukset ovat nousseet vuoden 2026 edetessä.
 - Korko-odotusten nousun taustalla on pääasiallisesti Lähi-idän konflikti, ja sen vaikutukset öljyn hintaan.
- Julkinen talous velkaantuu, ja julkisen talouden alijäämä ei juuri pienene pidemmälläkään aikavälillä.

Kuntatalouden tilanne on haastava

- Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee 1,5 miljardia euroa alijäämäiseksi vuonna 2027.
- Toimintakulut kasvavat 2,9 prosenttia palkankorotusten myötä.
- Samaan aikaan toimintatulot kasvavat vain noin 0,2 prosenttia.
- Toimintakate heikkenee 4,2 prosenttia.
- Kuntien peruspalvelujen painopiste säilyy sivistys- ja kulttuuripalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on erityisesti laskevasta lapsimäärästä johtuen valtakunnallisesti aleneva. Tarpeen supistuminen välittyy menoihin kuitenkin vain osittain, sillä palveluverkon, henkilöstörakenteen ja lain säädännöllisten velvoitteiden jäykkyydet hidastavat menojen sopeutumista palvelutarpeen mukana. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat viime vuosina kasvaneet.
- Väestökehitys eriyttää kuntia toisistaan.
- Suhdannevaihtelut välittyvät kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin erityisesti verotulojen ja työttömyyskustannusten kautta.

Väestö määrittää kuntataloutta

Laukaan väkilukun kehitys ja ennakoidut muutokset 2019-2029

Laukaan väestömäärä laski vuosina 2019-2023, mutta kasvoi vuonna 2024 116 asukkaalla (tilapäistä suojelua saavat saivat kotikunnan).

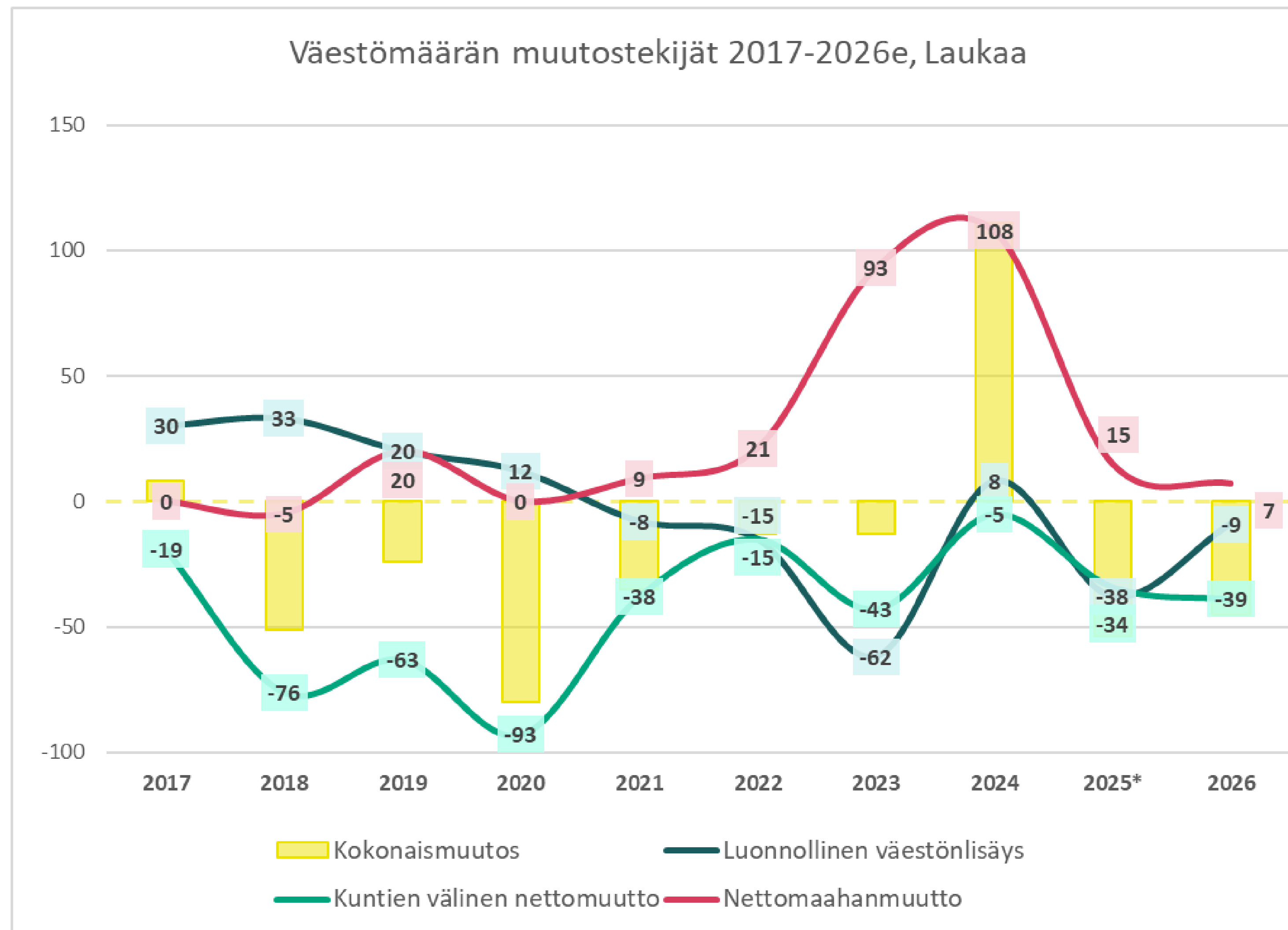
Vuonna 2025 asukasmäärä laski 70 asukkaan verran.

Vuosien 2026-2029 väestömäärä perustuu ennusteeseen. Väestömäärän kehityksen trendi on Laukaassa hienoisesti laskeva.

Kunnan väestömäärä ja -rakenne määrittävät olennaisesti kunnan taloutta niin tulojen kuin kulujenkin osalta.

Väestömäärän kasvu tai lasku ei automaattisesti vahvista tai heikennä taloutta – väestömuutoksia on tarkasteltava tarkemmalla tasolla.

Laukaan väkimäärä on hienoisesti laskenut kuluvan vuoden aikana

Laukaan väkimäärä on vähentynyt 45 asukkaalla kuluvan vuoden aikana.

Luonnollinen väestönlisäys on ollut -9 henkilöä.

Kuntien välinen nettomuutto on ollut -39 henkilöä.

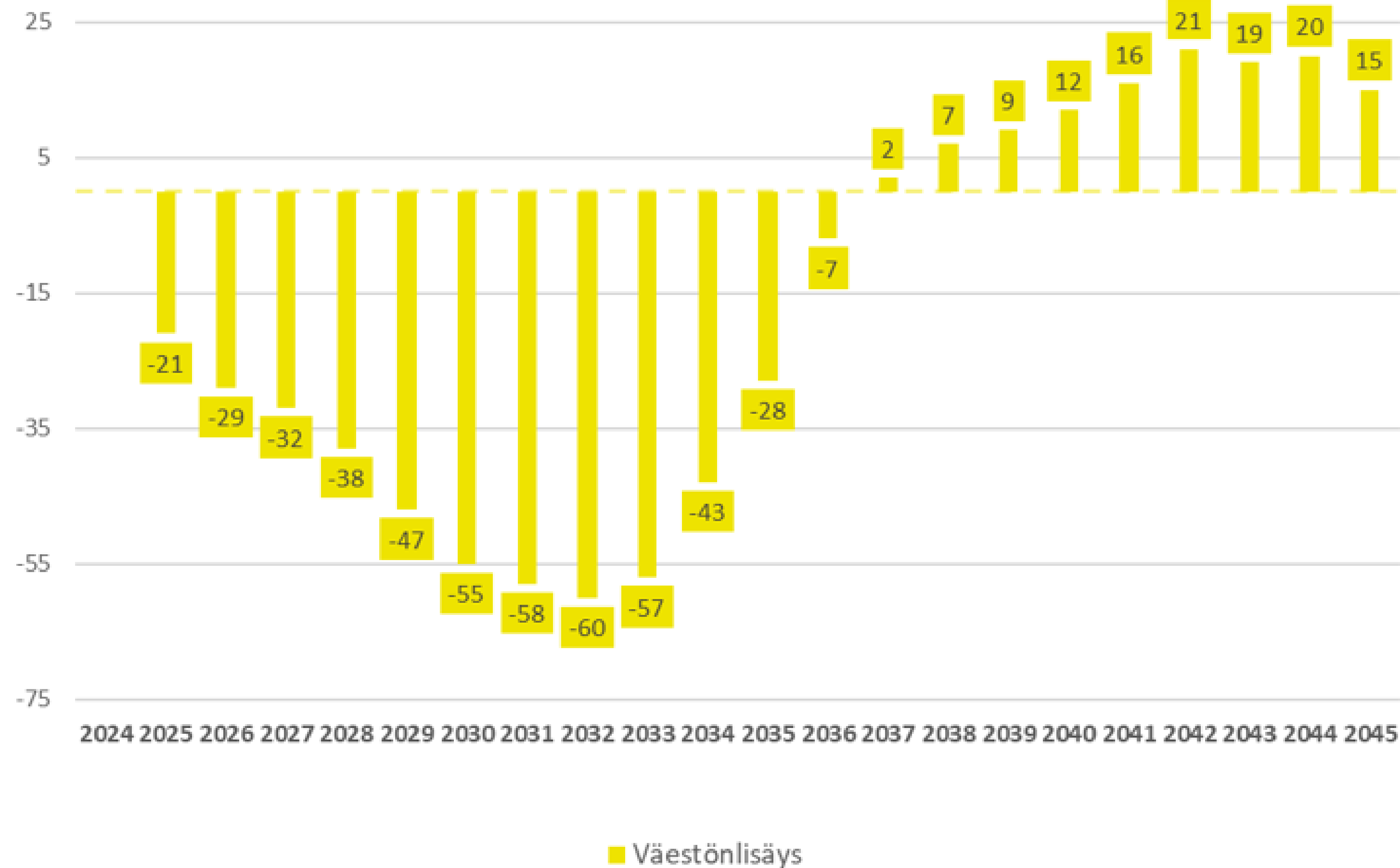
Nettomaahanmuutto on ollut +7 henkilöä.

(Tilastokeskuksen väkiluvun korjaus -4 asukasta)

Laukaan väestömäärän ennakoidaan kääntyvän kasvuun 2030-luvulla

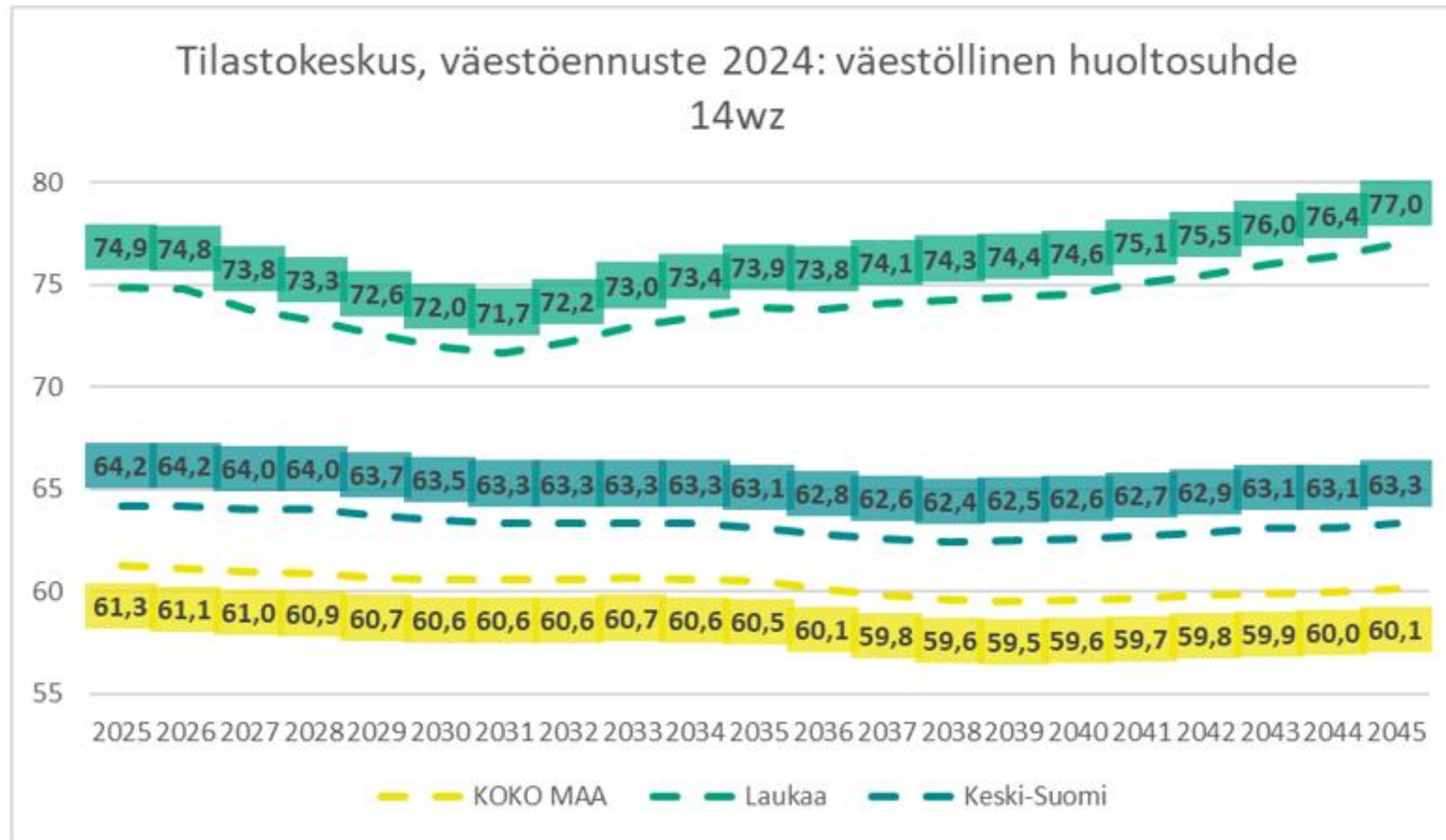
Tilastokeskus 14 xw, Laukaan väestön kehitysennuste 2024-2045

Tilastokeskus ennustaa, että Laukaan väkiluku pienenee vuosina 2025-2036.

Väestökehityksen ennakoidaan palaavan kasvu-uralle 2030-luvun lopulla.

Korkea huoltosuhde haastaa taloutta

Korkea huoltosuhde kertoo kuntataloudelle haastavasta väestörakenteesta: työikäisiä veronmaksajia on vähän suhteessa lapsiin, nuoriin ja iäkkäisiin.

Laukaassa erona useisiin muihin kuntiin huoltosuhdetta haastaa suuri lasten ja nuorten määrä.

Liekkia Laukaaseen

KUNTASTRATEGIA VUOTEEN 2030

LAUKAA

suuntaa kohti vuotta 2030

Toimintaympäristö Laukaassa

- Keski-Suomen kuntavertailussa:
 - Tunnuslukumme ovat keskivertotasoa
 - Toimintakulumme ovat alhaiset
 - Verotulopohjamme on keskimääräistä heikompi
 - Seutukunnan asukasmäärä kasvaa
- Meillä on paljon lapsia, väestöllinen huoltosuhde on korkea.
- Meillä on useita taajamia ja paljon kyliä.

Toimintaympäristön muutos Laukaassa

- Kuntakentän rakenneuudistukset, kuntien rahoitusjärjestelmän muutokset
- Maailman turvallisuuspolitiikka
- Digitalisaatio, globalisaatio, kaupungistuminen
- Työelämän ja väestörakenteen murros, monipaikkaisuus
- Ilmastonmuutos, resurssiviisaat ja vastuulliset ratkaisut

LAUKAA

Visio vuoteen 2030 ja eteenpäin

Laukaa on itsenäinen ja moderni maaseutumainen kunta, jonka kasvu ja elinvoima syntyvät yhteisöllisyydestä ja rohkeudesta.

STRATEGIAMME

kolme toimintaperiaatetta

POSITIIVISESTI

Toimimme ja puhumme kannustavasti. Viestimme vahvuuksistamme aktiivisesti. Ratkaisemme ongelmia rakentavasti.

Tavoittemme on, että laukaalaiset onnistumiset huomataan ja jokainen ihminen kohdataan sydämellä.

PALVELLEN

Meillä on kuuntelemisen, kehittämisen ja parantamisen palvelukulttuuri. Etsimme asiakasta palvelevia ratkaisuja resurssien puitteissa.

Tavoittemme on tarjota asukkaillemme sujuvat ja kestävät arjen kuntapalvelut.

PIDEMMÄLLE

Näemme mahdollisuuksia ja etsimme uusia ratkaisuja. Teemme vastuullisia ja tulevaisuuskestäviä päätöksiä laukaalaisten hyväksi.

Tavoittemme on säilyttää itsenäinen Laukaa, jonka talous on tasapainossa.

2027 keskeisiä tapahtumia ja painopistealueita

1. Talouden tasapainottamispyrkimys on kaikkea kunnan toimintaa läpileikkaava teema.
2. Vuoden 2027 alussa Laukaan kuntakonsernin rakenne uudistetaan.
 - Kunnan omistamat sote- ja pela-toimitilat sekä muut markkinaehtoiseksi katsottavat toimitilat siirretään tai myydään Laukaan Kehitysyhtiö Oy:lle. Kunnan omistamat asuinrakennukset ja asunnot sekä ara-rajoitteiset sote-kiinteistöt siirretään Laukaan Vuokrakodit Oy:lle.
3. Yhteistoimintaneuvotteluiden jälkeen henkilöstömäärän vähennettyä työtä pyritään tehostamaan ja digitalisaation keinoja järjestelmällisesti lisäämään.
4. Vuonna 2027 tehdään konkreettisia investointeja kunnan kasvuun ja elinvoimaan.
 - Kantolantien jalankulku- ja pyöräilyväylän välillä Lahnajärvenkatu-Kesäjärvenkatu, joka on merkittävä investointi kunnan kasvuun. Väylä parantaa liikenneturvallisuutta, turvaa koululaisten kulkuyhteydet uuteen Kuhankosken kouluun ja tukee kestäväää liikkumista Kirkonkylän ja Vihtavuoren välillä.
 - Kuhankosken asuinalue avataan. Asuinalueelle on kaavoitettu 88 pientalon rakennuspaikkaa. Ensimmäiset tontit luovutetaan vuonna 2027.
5. Uuden ruokapalvelukeskuksen rakentaminen

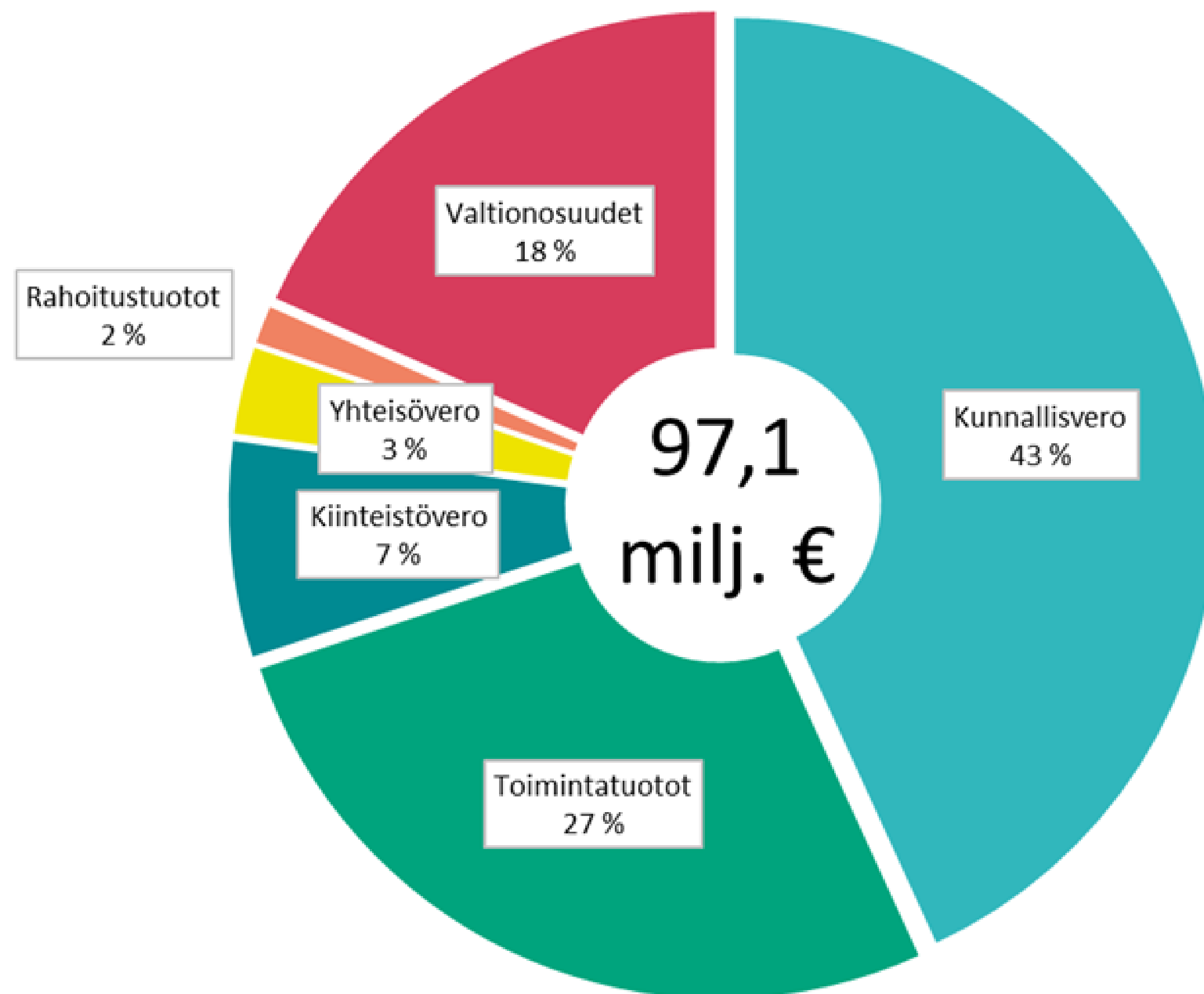
Tuloperusta

Kunnan tuloperustan muodostavat
pääasiassa verotulot ja valtionosuudet

Tulojen jakautuminen

Tulojen jakautuminen (sis+ulk tulot)

Verotulojen osuus on kaikista tuloista yhteensä 53 %.

Valtionosuudet kattavat 18 %.

Kunnan ulkoiset ja sisäiset toimintatulot kattavat 27 % tuloista.

Rahoitustuottojen määrä kunnan tuloista on 2 %.

Tulo- ja kiinteistöveroprosentit

- Tuloveroprosenttiin ei ole esitetty muutosta – säilyy vuoden 2026 tasolla: 9,90 %.
- Kiinteistöveroprosentteihin ei ole esitetty muutosta – säilyvät vuoden 2026 tasolla:

KIINTEISTÖVERON VAIHTELUVÄLI JA KIINTEISTÖVERO 2027

	Vaihteluväli 2027	Vero 2027	Muutos %-yks vrt. 2026	Tuotto, € 2027	Osuus, %	Tuotto, € jos maksimi	Tuotto-osuus maksimista
Yleinen kiinteistövero	0,93 % - 2,00 %	1,30 %	0,00	2 329 000	32,4 %	3 583 077	65,0 %
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,41 % - 1,00 %	0,70 %	0,00	3 179 000	44,2 %	4 541 429	70,0 %
Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	0,93 % - 2,00 %	1,40 %	0,00	397 000	5,5 %	567 143	70,0 %
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	2,00 % - 6,00 %	3,00 %	0,00	22 000	0,3 %	44 000	50,0 %
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero	0,00 % - 2,00 %	1,10 %	0,00	208 000	2,9 %	378 182	55,0 %
Maa-alueen kiinteistövero	1,30 % - 2,00 %	1,30 %	0,00	1 052 000	14,6 %	1 618 462	65,0 %
YHTEENSÄ				7 187 000	100,0 %	10 732 292	67,0 %
			Kiinteistöveron tilityksen korjaukset*	-85 000			
			Kiinteistöveron tilitykset yhteensä	7 102 000			
			Kiinteistöveron tilitykset €/as	380			

*tilitykset ajoittuvat osittain ko. tilikauden ulkopuolelle

Tulevien vuosien veroprosentit ratkaistaan seuraavien talousarviovalmisteluiden yhteydessä. Tämän hetken suunnitelmassa myös taloussuunnitelmavuodet on suunniteltu jatkettavaksi nykyisillä veroprosenteilla, mutta toimintaympäristön muutoksia ja rahoituksen riittävyyttä on seurattava jatkuvasti tarkasti.

Verotuloennuste 2027

- Verotuloarvio perustuu Kuntaliiton laatimaan veroennusteeseen.
- Verotulot kasvavat 2,2 miljoonaa euroa (4,4 %) kuluvan vuoden tasosta.
- Verotulojen kasvu muodostuu pääasiassa kasvavasta kunnallisveron tuotosta. Kunnallisverotulon määrän ennakoitaan kasvavan 1,6 miljoonaa euroa vuoteen 2026 verrattuna.
- Yhteisöveron tuoton odotetaan kasvavan 0,4 miljoonaa euroa.
- Kiinteistöverotulojen ennakoitaan kasvavan 0,2 miljoonaa euroa (sis. sote-kiinteistöt).

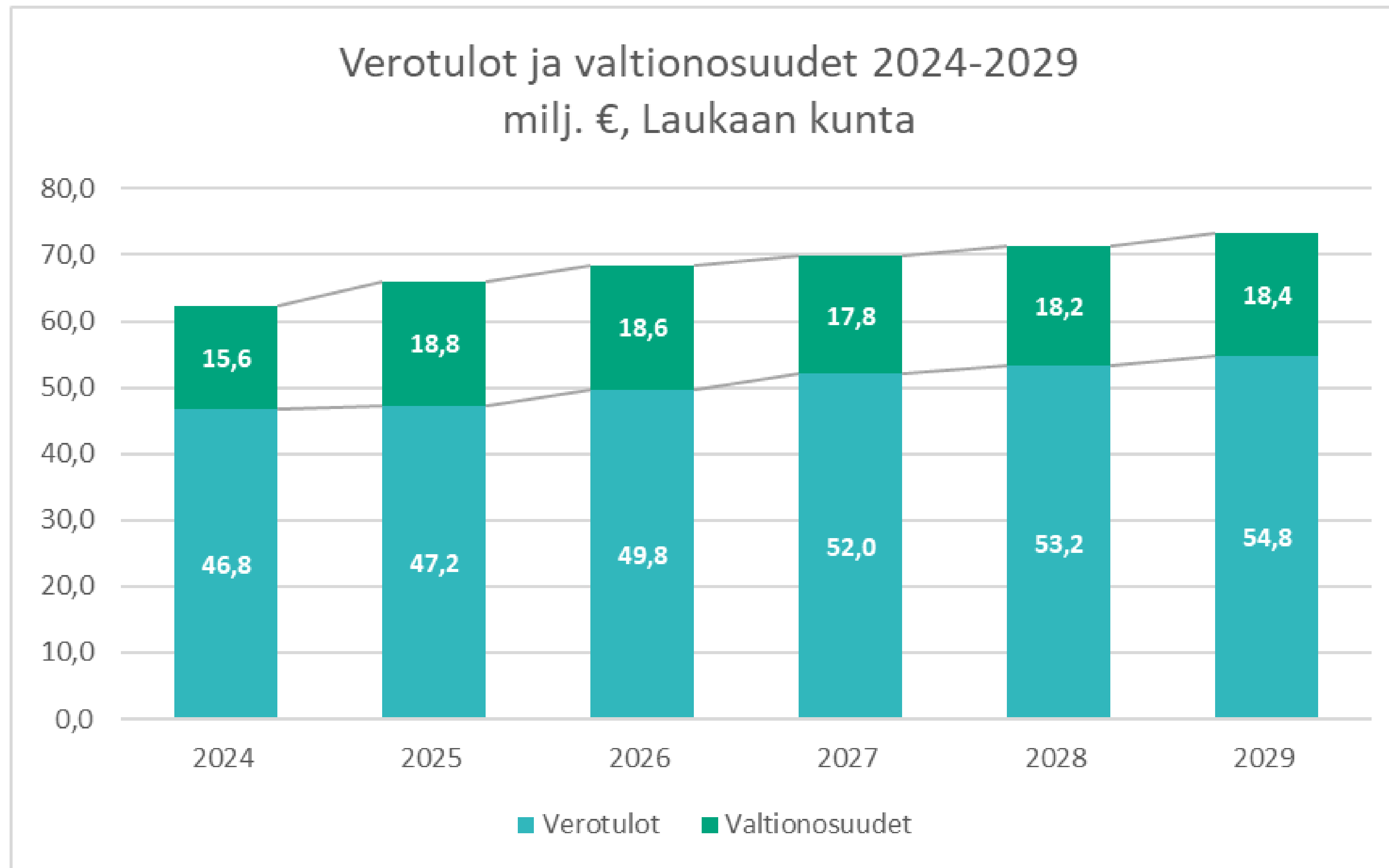
VEROTULOT (1000 €)						Muutos 2026-2027	
TILIVUOSI	TP 2025	TAM 2026	TA2027	TS2028	TS2029	€	%
VEROLAJI							
Kunnallisvero	38 093	40 335	41 928	43 015	44 543	1 593	3,9 %
Yhteisövero	2 280	2 545	2 950	3 077	3 202	405	15,9 %
Kiinteistövero	6 811	6 888	7 102	7 102	7 102	214	3,1 %
VEROTULO	47 184	49 768	51 980	53 194	54 847	2 212	4,4 %

Valtionosuusennuste

- Laukaan kunnan valtionosuuksien määrä on 17,8 miljoonaa euroa
- Valtionosuudet pienenevät 0,7 miljoonaa euroa (4,0 %) kuluvan vuoden tasosta.
- Sote-erien vaikutus valtionosuuteen on -5,8 miljoonaa euroa.
- OKM valtionosuudet on arvioitu yhteistoiminnassa sivistyspalveluiden kanssa. Pudotus - 411 000 € johtuu vaikeimmin tuen tarpeessa olevien lasten määrän vähenemisestä sekä kansalaisopiston tuntileikkauksista (huomioitu tasapainottamisohjelmassa)

VALTIONOSUUDET (1000 €)	Muutos 2026-2027				
	TP 2025	TAM2026	TA 2027	€	%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 960	11 058	10 289	-769	-7,0 %
Verotuloihin perustuva tasaus	7 922	7 941	8 010	69	0,9 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-779	-1 237	-1 647	-411	33,2 %
Harkinnanvarainen valtionosuus	755	0	0	0	0,0 %
Verotulomenetysten kompensatiot	933	826	1 191	366	44,3 %
YHTEENSÄ	18 791	18 588	17 843	-745	-4,0 %

Verorahoitus yhteensä 2024-2029

Laukaan verorahoituksen tason ennakoidaan kasvavan maltillisesti vuosina 2027-2029.

Verorahoituksen kehittymisellä on suuri vaikutus kunnan talouteen.

Verorahoituksen määrään vaikuttaa makrotalouden kehittyminen tulevana vuosina sekä poliittiset päätökset.

Sitovuustasot käyttötalous

- Talousarviossa valtuustoon nähden sitoviksi esitetään palvelualueiden määrärahojen toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate sekä tulosityksiköiden toiminnalliset tavoitteet.
- Lautakunnat päättävät määrärahojen jakamisesta palvelualueen sisällä käyttösuunnitelmassa.
- Talousarviovuoden aikaiset muutokset rahoitetaan ensisijaisesti palvelualueen sisältä käyttösuunnitelmamuutoksella, jossa palvelualueen toimintakate (sitova erä suhteessa valtuustoon) ei muutu. Valtuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet sitovat lautakuntaa käyttösuunnitelman laatimisessa.

Muut sitovat erät

Lisäksi sitovia eriä ovat seuraavat tuloslaskelman rivit:

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustulojen ja -menojen yhteismäärä

sekä rahoituslaskelmassa

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset

Investointiosan sitovuus

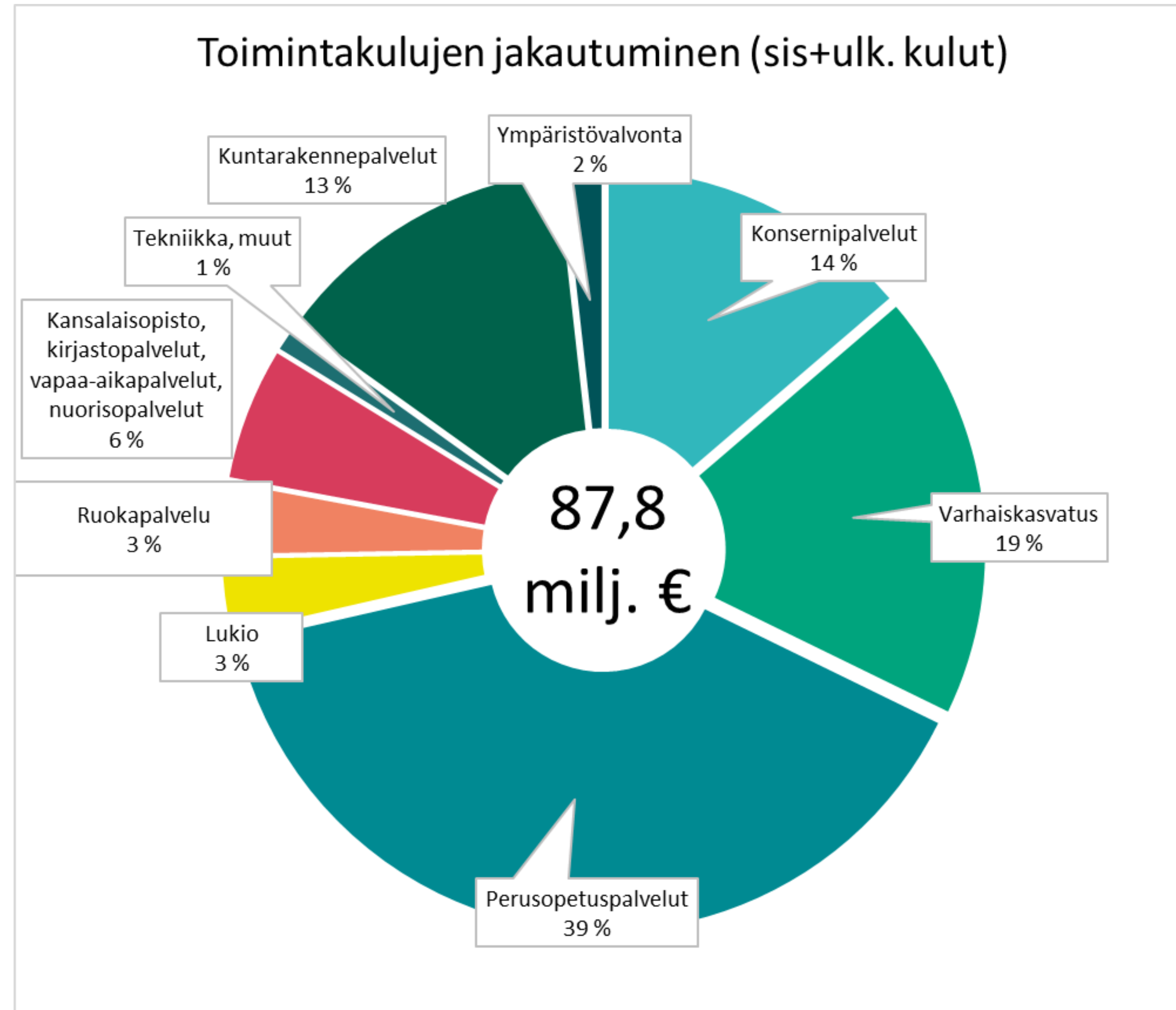
- Investointeihin myönnetty määräraha on sitova investointibudjetin nettosumman osalta.
- Lautakunta voi tehdä muutoksia investointikohteiden määrärahojen kohdentamiseen lautakunnan vastualueella olevien investointien välillä, mikäli muutos on alle 15 % kummankin investointikohteen alkuperäisestä määrarahasta.
- Kunnanhallitus voi päättää vastaavansuuruisista (enintään 15 %) määrarahamuutoksista palvelualueiden investointibudjettien välillä.
- Hankkeen poistamisesta kokonaan tai uuden investointikohteen lisäämisestä päättää valtuusto.

Käyttötalous

Kunnan varsinainen toiminta muodostaa käyttötalouden. Käyttötalouden kustannukset katetaan toimintatuotoilla sekä vero- ja valtionosuustuotoilla. Omaisuuden myynnistä saatavat myyntivoitot sisältyvät käyttötalouden tuottoihin.

Sivistyspalvelut on kunnan suurin palvelualue

Sivistyspalveluiden osuus yhteensä on 70 %. Perusopetus ja varhaiskasvatus muodostavat 58 % kunnan kaikista toimintakuluista.

Teknisen palvelualueen kustannukset kattavat 16 % .

Konsernipalvelut muodostaa 14 prosenttia kunnan toimintakuluista. Konsernipalveluiden talousarviosta merkittävän osan muodostavat kunnan kaikkien palvelualueiden yhteiset menot sekä kunnan yleisten lakisääteisten velvoitteiden kustannukset.

Tulosyksiköiden toimintakatteet

	TP 2025	TAM 2026	TA 2027	Muutos €	Muutos %
Konsernipalvelut	7 412 390	8 529 430	8 827 290	297 860	3 %
Yhteiset palvelut	4 148 163	4 342 690	4 953 596	610 906	14 %
Elinkeinopalvelut	3 264 227	4 186 740	3 873 694	-313 046	-7 %
Sivistyspalvelut	59 550 107	57 561 010	56 232 428	-1 328 582	-2 %
Hallinto- ja sivistyspalvelut kulut	416 065	366 670	238 914	-127 756	-35 %
Varhaiskasvatus	16 504 757	15 820 300	15 660 966	-159 334	-1 %
Perusopetuspalvelut	34 752 909	33 610 620	33 023 648	-586 972	-2 %
Lukio	3 040 537	2 970 780	2 897 911	-72 869	-2 %
Ruokapalvelut	0	0	-106 300	-106 300	0 %
Kansalaisopisto	566 107	530 720	518 795	-11 925	-2 %
Kirjastopalvelut	1 231 764	1 198 260	1 102 672	-95 588	-8 %
Vapaa-aikapalvelut	3 037 968	3 063 660	2 895 821	-167 839	-5 %
Tekniset palvelut	-6 984 636	-7 324 820	-3 218 158	4 106 662	-56 %
Teknisten palveluiden hallinto	1 068 441	997 210	941 073	-56 137	-6 %
Yhdyskuntatekniset palvelut	1 962 020	1 321 200	1 555 576	234 376	18 %
Tilapalvelut	-10 210 039	-10 226 390	-6 517 344	3 709 046	-36 %
Ruoka- ja puhtauspalvelut	-564 289	-133 690	0	133 690	-100 %
Ympäristövalvonta	759 231	716 850	802 538	85 688	12 %
Yhteensä	59 977 861	58 765 620	61 841 560	3 075 940	5 %

Palvelualueen toimintakate on talousarvion valtuustoon nähden sitova erä. Lautakunta päättää käyttösuunnitelmassa määrärahan jaosta tulosyksiköille valtuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet huomioiden. Sitovan erän muutokset vaativat valtuuston hyväksynnän.

Toimintakate heikkenee 3,1 M€ eli 5 prosenttia.

Toimintakatteen heikkenemiseen vaikuttavat soteikiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvät tekijät kuten vuokratulojen lasku.

Yhtiöittämisen positiiviset vaikutukset näkyvät puolestaan poistojen pienentymisessä ja rahoitustuottojen kasvussa.

Henkilöstösuunnitelma ja -kustannukset

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2027	VAKANSSIT				
	kpl	muutos	kpl		
	2026	2027	2027		
	yhteensä		vakin.	määräaik.	yhteensä
KONSERNIPALVELUT					
Yhteiset palvelut	25,89	-1,27	25,04	0,58	25,62
Elinkeinopalvelut	18,65	-2,92	13,93	1,80	15,73
Konsernipalvelut yhteensä	44,54	-4,19	38,97	2,38	41,35
SIVISTYSPALVELUT					
Sivistyspalveluiden hallinto	3		2	0	2
Esiopetus ja varhaiskasvatus	149,43	0,45	132,3	17,58	149,88
Perusopetuspalvelut	325,82	-18,19	239,4	68,23	307,63
Lukio	19,45	-0,58	18,76	0,07	18,83
Kansalaisopisto	25,92	0	3,5	23	26,5
Kirjastopalvelut	8,25	0	8	0	8
Vapaa-aikapalvelut	15,14	-2,89	9,3	3,25	12,55
Ruokapalvelut (siirtyy sivistyspalveluiden alle 1.1.2027)	32,9	-0,04	28,73	4,13	32,86
Sivistyspalvelut yhteensä	579,91	-21,25	441,99	116,26	558,25
TEKNISET PALVELUT					
Teknisten palveluiden hallinto	3	-2	1	0	1
Ympäristövalvonta	17,98		16,98	1	17,98
Yhdyskuntatekniset palvelut ja tilapalvelut	5,82	-5,82	0	0	0
Tekniset palvelut yhteensä	26,8	-7,82	17,98	1	18,98
KOKO KUNTA YHTEENSÄ	651,25	-33,26	498,94	119,64	618,58

Henkilöstökustannukset ovat yhteensä 35,7 M€ talousarviossa 2027.

Henkilöstökustannukset laskevat 0,5 M€. Samaan aikaan työehtosopimus-korotukset nostavat palkkausmenoja 0,9 milj.

Henkilöstömäärä on yhteensä 618,6 henkilötyövuotta, joka on 33,3 henkilötyövuotta edellistä vuotta vähemmän.

90 % henkilöstöstä työskentelee sivistyspalveluissa.

Investoinnit

Investoinnit ovat yli 10.000 euron hankintoja tai rakennushankkeita, joiden arvo kirjataan kunnan kiinteään omaisuuteen ja poistetaan poistoina tulevien vuosien aikana

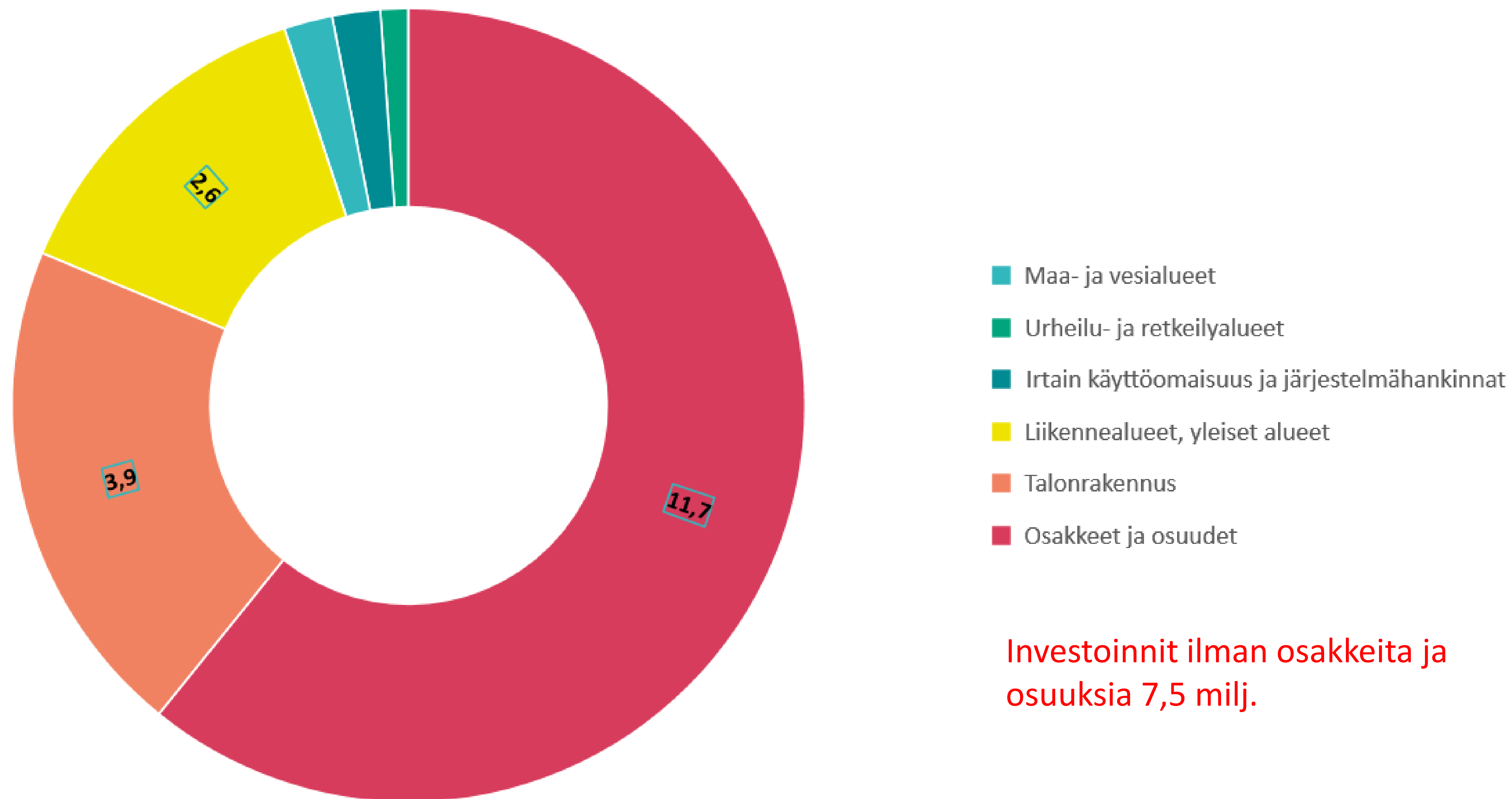

INVESTOINTIOHJELMA 2027-2031	koko hanke yht.	tot. Ennen 2027	2027	2028	2029	2030
KONSERNIPALVELUT						
Ict; tietoliikenneverkko, tietokoneet, puhelimet, kopiokoneet			200 000	200 000	300 000	300 000
Hallinnon keskittämisen ohjelmistoratkaisut				30 000		
Maanhankinta ja maanhankintamenot			331 000	331 000	331 000	731 000
Maan myynti			-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Yritystonttien esirakentaminen (elinkeinopalvelut)			50 000	200 000	300 000	250 000
Osakkeet ja osuudet/Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen			11 729 667			
Osakkeet ja osuudet/kiinteistöyhtiöiden osakkeet			-295 214			
KONSERNIHALLINTO YHTEENSÄ			11 995 453	741 000	911 000	1 261 000
SIVISTYSPALVELUT						
Sivistystoimen tieto- ja viestintätekniikan laitteet			50 000	50 000	50 000	50 000
Koulujen ja päiväkotien piha- ja leikkivälineet			20 000	20 000	30 000	30 000
Kansalaisopiston irtaimistohankinnat	200 000	0	100 000	100 000		
Kirjaston järjestelmähankinnat			15 000			
Ruokapalvelut, kalusto			12 000	20 000	20 000	20 000
Leppäveden liikuntapuisto	2 988 910	2 733 910				
Leppäveden liikuntapuisto/aita			45 000		170 000	
Leppäveden liikuntapuiston sähköliittymä					40 000	
Kirkonkylän yleisurheilukentän peruskorjaus	600 000	0		60 000	540000	
Kuhankosken koulun lähiliikuntapaikka*	302 949	100 000	100 000	120 000		
Vapaa-ajan olosuhteet, kohdentamaton investointi			35 000	35 000	35 000	35000
SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ			377 000	405 000	885 000	135 000

INVESTOINTIOHJELMA 2027-2031	koko hanke yht.	tot. Ennen 2027	2027	2028	2029	2030
TEKNISET PALVELUT						
Sivistyspalvelut, kiinteistöt:						
Koulujen ja päiväkotien piha-alueiden kunnostus			20 000	20 000	30 000	30 000
Kansalaisopisto/muutostyöt Kirkonkylän koululle	100 000		50 000	50 000		
Ruokapalveluprosessin muutostyöt kiinteistöissä	90 000		90 000			
Ruokapalvelukeskus	3 200 000		3 200 000			
Pienet investoinnit:						
Kohdentamaton investointimääräraha			600 000	600 000	600 000	600 000
Tekninen toimi, kiinteistöt:						
Yhdyskuntatekniikka:						
Hulevesikohteiden peruskorjaukset			150 000			
Liikennealueet, puistot ja yleiset alueet			1 700 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000
VT9-tiehankkeeseen liittyvät kunnan kadut, Lievestuore	1 000 000	500 000	500 000			
Kuhankosen kevytväylä	2 825 000		285 000	370 000	600 000	525 000
Tekninen toimi, kiinteistöt:						
Pysyvien vastaavien (rakennusten) luovutustulot/Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen			-15 927 803			
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ			-9 332 803	2 890 000	3 080 000	3 005 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, NETTO			3 039 650	4 036 000	4 876 000	4 401 000
RAHOITUSOSAT JA MYYNTITULOT			-16 243 017	-20 000	-20 000	-20 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, BRUTTO			19 282 667	4 056 000	4 896 000	4 421 000

*Tot. Ennen 2027 sarakkeen luku on muutetun talousarvion luku

Investointimenojen 19,3 M€ jakauma

Rahoitus ja lainat

Toiminta ja investoinnit rahoitetaan
toimintatuottojen ja verotulojen lisäksi
lainarahalla

Rahoituslaskelma	TP 2025	TAM 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 317 795	7 790 380	5 811 439	5 661 728	5 888 079
Satunnaiset erät	1 108 538	0	1 600 000	0	0
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	4 741 050	7 259 000	19 282 667	4 056 000	4 896 000
Rahoitusosuudet investointeihin	25 635	125 000	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovotustulot	31 366	20 000	16 243 017	20 000	20 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	742 283	676 380	4 371 789	1 625 728	1 012 079
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen lisäys	-1 238 612	-100 000	-3 950 000	0	0
Antolainojen vähennys	872 217	725 000	715 000	0	0
Lainakannan muutokset	2 659 907	-1 301 380	-1 136 789	-1 625 728	-1 012 079
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 367 761	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 394 164	-10 000	-2 948 348	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-17 313 690	-1 291 380	1 811 559	-1 625 728	-1 012 079
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 416 204				
Rahoituksen rahavirta muutos	877 308	-676 380	-4 371 789	-1 625 728	-1 012 079
Rahavarojen muutos	1 619 591	0	0	0	0
Lainakanta 31.12.	111 786 616	110 485 236	109 348 447	107 722 719	106 710 640
Lainakanta €/asukas	5 944	5 908	5 857	5 782	5 742
Investointien tulorahoitus %	91,6 %	109,2 %	30,1 %	139,6 %	120,3 %

Sitova erä valtuustoon nähden

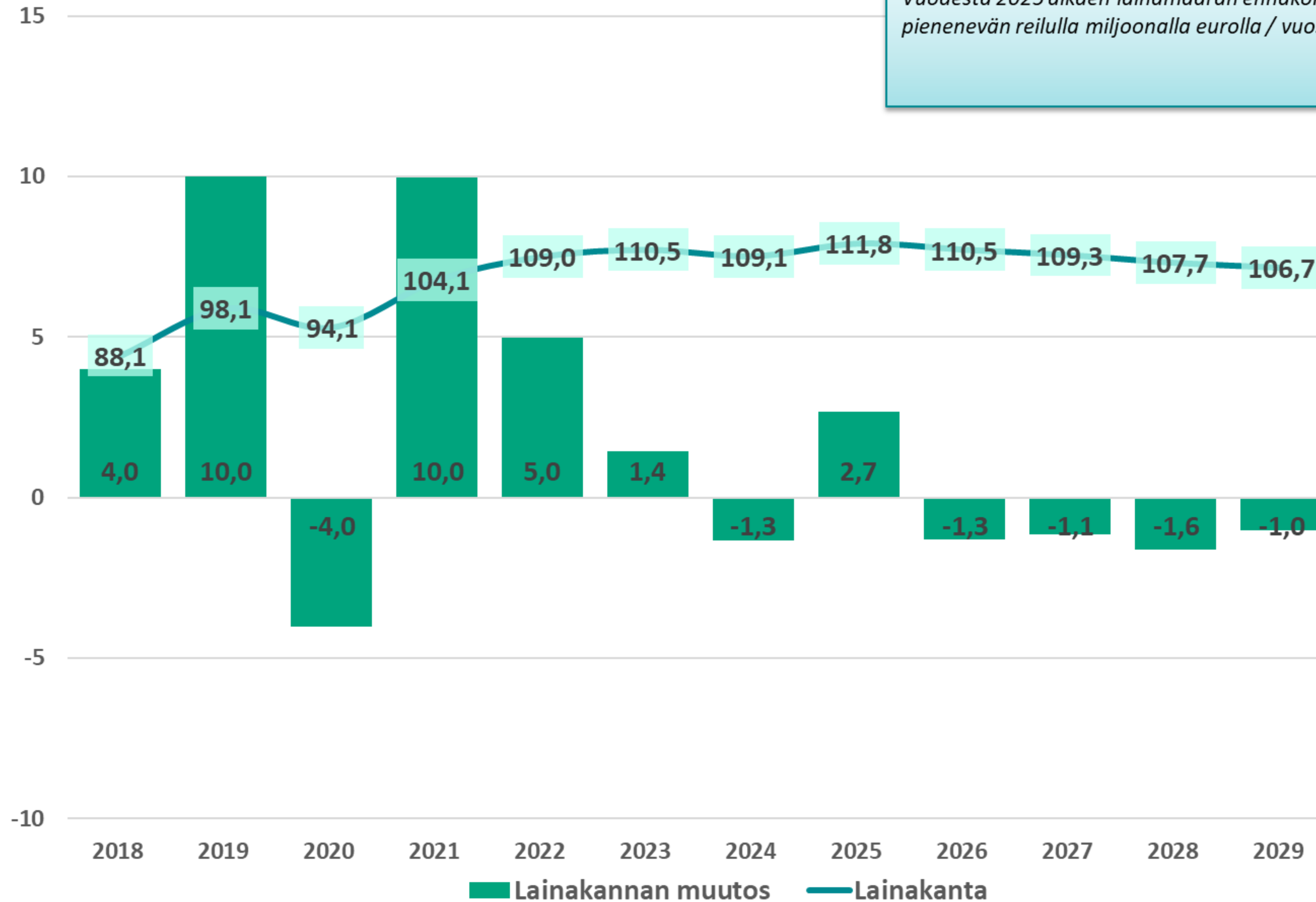
Rahoituksen osalta valtuustoon nähden sitovia erää ovat antolainojen muutokset ja lainakannan muutokset.

Lainakannan ennakoidaan olevan 109,3 miljoonaa euroa tilikauden 2027 lopussa, eli 5.857 euroa/asukas (tp 2025 5.944 €/as)

Lainamäärän ennakoidaan laskevan maltillisesti taloussuunnittelukaudella.

Lainakanta ja lainojen vuosimuutos

Vuodesta 2025 alkaen lainamäärän ennakoidaan pienenevän reilulla miljoonalla eurolla / vuosi.

Tuloslaskelma ja talouden tasapaino

Tilipäätöksen tulos kertoo määrätyn aikavälin eli kyseisen tilivuoden talouden toteumasta. Pitkällä aikavälillä kannattaa seurata myös muita tunnuslukuja kuten kumulatiivisia rahavirtoja, kertyneitä yli-/alijäämiä ja lainakantaa

Tuloslaskelma	TP 2025	TAM 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	35 204 821	30 595 400	25 970 094	25 970 094	25 970 094
Myyntituotot	9 391 032	6 664 480	6 584 612	6 584 612	6 584 612
Maksutuotot	1 391 745	1 251 000	1 124 410	1 124 410	1 124 410
Tuet ja avustukset	1 412 408	880 300	364 600	364 600	364 600
Muut tuotot	23 009 636	21 799 620	17 896 472	17 896 472	17 896 472
Toimintakulut	95 182 682	89 361 020	87 811 655	89 532 221	91 322 862
Henkilöstökulut	38 863 559	36 250 340	35 702 247	36 280 623	37 006 231
Palvelujen ostot	26 300 116	23 811 810	24 645 100	25 238 002	25 742 766
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 892 594	4 900 590	4 371 598	4 459 030	4 548 211
Avustukset	3 175 383	3 349 700	3 313 850	3 380 127	3 447 732
Muut menot	21 951 030	21 048 580	19 778 860	20 174 437	20 577 923
Toimintakate	-59 977 861	-58 765 620	-61 841 561	-63 562 127	-65 352 768
Verotulot	47 184 416	49 768 000	51 980 000	53 194 000	54 847 000
Verotulot					
Valtionosuudet	18 791 421	18 588 000	17 843 000	18 199 855	18 563 847
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	459 177	620 000	800 000	800 000	800 000
Muut rahoitustuotot	457 867	600 000	550 000	550 000	550 000
Korkokulut	2 586 797	3 000 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Muut rahoituskulut	10 428	20 000	20 000	20 000	20 000
Vuosikate	4 317 795	7 790 380	5 811 439	5 661 728	5 888 079
Suunnitelman mukaiset poistot	7 586 843	7 540 000	5 700 000	5 500 000	5 500 000
Arvonalentumiset	-567 370				
Satunnaiset tuotot	1 108 538	6 000 000	1 600 000	0	0
Tilikauden tulos	-2 727 881	6 250 380	1 711 439	161 728	388 079
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Vuosikate/Poistot	56,9 %	103,3 %	102,0 %	99,3 %	103,3 %
Vuosikate, euro/asukas	229,57	416,55	311,27	303,25	315,38
Kertynyt yli-/alijäämä	-5 373 238	877 142	2 588 581	2 750 310	3 138 389

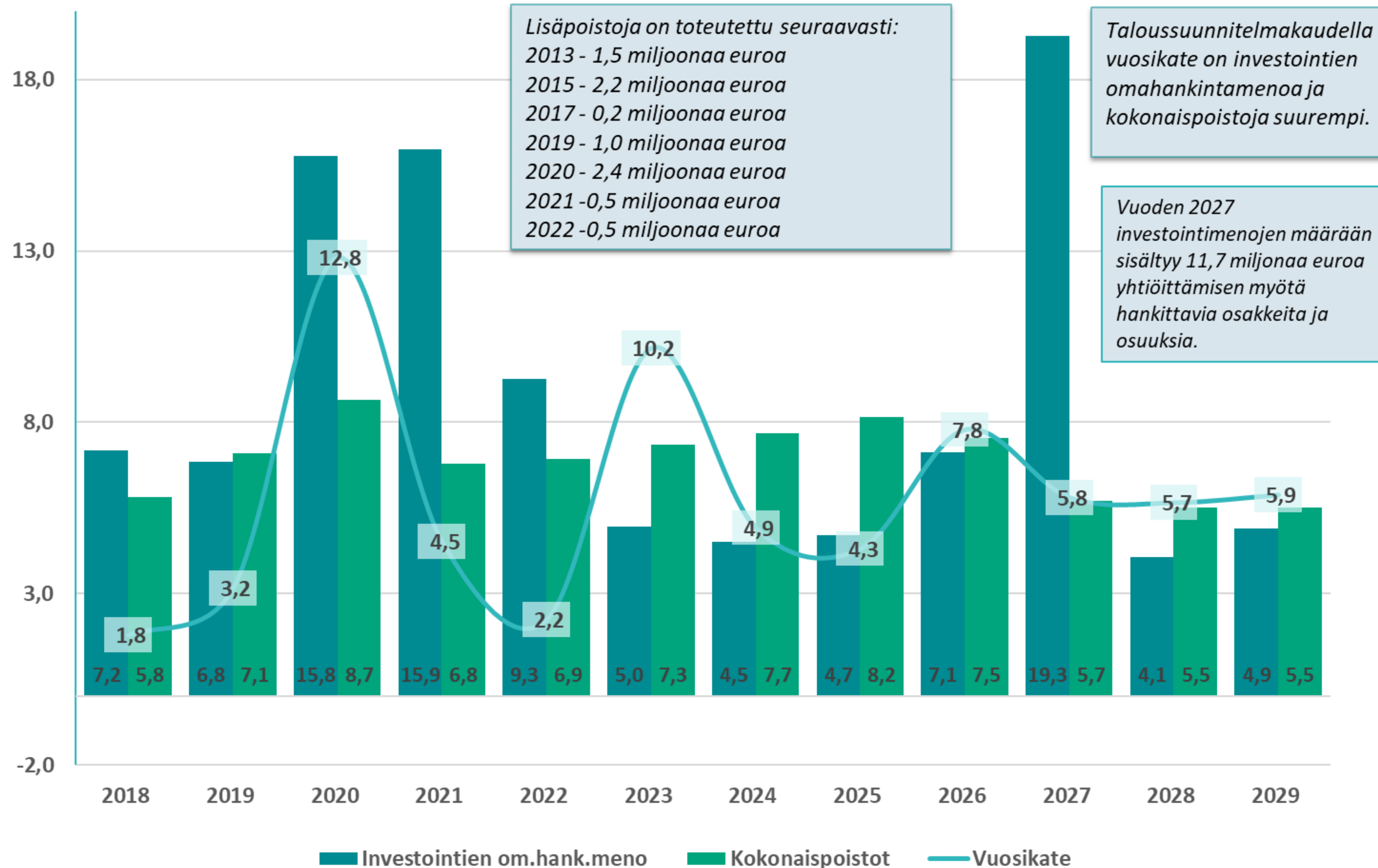
Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät yhteensä.

Vuoden 2027 talousarviossa tilikauden tulos on 1,7 miljoonaa euroa.

Yhtiöittämisen vaikutukset näkyvät tuloslaskelmassa: tilikauden tulosta parantaa 1,6 miljoonan euron satunnainen tulo. Poistojen taso alenee, ja vuokratulojen määrä vähenee.

Huom! Tuloslaskelman luvut tulevat päivittymään kunnanhallituksen talousarvioesitykseen.

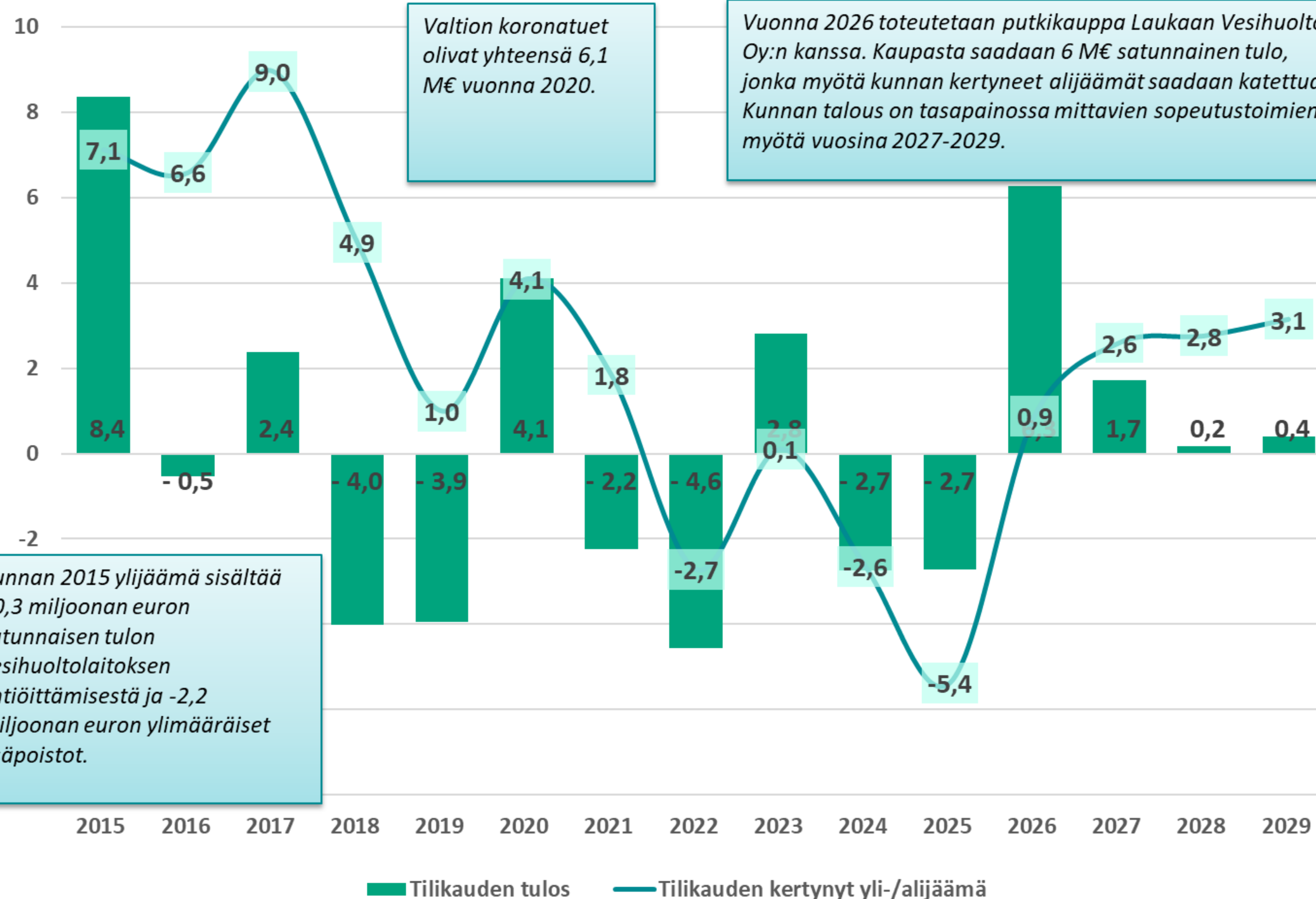
Poistot, investointien omahankintameno ja vuosikate

Voidaan katsoa, että vuosikate on riittävä, kun se kattaa poistot.

Talous on kestäväällä pohjalla, kun vuosikate on säännöllisesti investointien omahankintamenoa suurempi. Tällöin investoinnit pystytään rahoittamaan ilman lainarahaa.

Yli-/alijäämä vuosittain ja kumulatiivisesti

Tasapainottamisohjelmien sopeutusten myötä tilikauden tulokset muodostuvat positiivisiksi vuodesta 2026 alkaen.

Taloussuunnitelman mukaan alijäämä saadaan katettua vuonna 2026 ns. putkikaupan myötä.

Vuonna 2027 satunnainen erä 1,6 M€ parantaa tulosta.

Vuosina 2028-2029 talous on tasapainossa.

Taloussuunnitelman toteutumiseen sisältyy riskejä, mutta myös positiiviset muutokset mahdollisia.

Merkittävimmät riskit

- Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmään kohdistetaan Suomen julkisen talouden tasapainottamiseksi lisäleikkauksia ENNEN KUIN järjestelmä on korjattu vastaamaan kuntien nykyisiä lakisääteisiä tehtäviä.
- Vesihuollon kaupan toteutuminen
- Tasapainottamisohjelmien toimeenpanon onnistuminen
- Yleinen talouskehitys (verotulot ja työllisyys)
- Korkotason nousu
- Mahdolliset kustannuksia lisäävät lakimuutokset
- Henkilöstön riittävyys ja kuormittuminen ja niistä seuraavat mahdollisesti isojaakin kustannuksia aiheuttavat virheet

Tulossa olevat muutokset

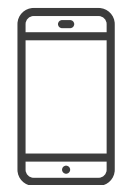
- Sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvä alaskirjaus -1,6 milj. tulee vuoden 2026 tulokseen => vastaava tulolisäys vuoden 2027 tulokseen.
- Marraskuun 2026 talousarviomuutokset viedään kunnanhallituksen esityksen pohjaluvuiksi vuoden 2026 osalta
 - Poistoaikojen muutos vuoden 2026 osalta (n. 700 000 euroa)
 - Muut muutokset: vh-ennuste 0,5-0,8 milj. euroa nykyistä talousarviota parempi (talousarviomuutos tulee tehdä varovaisuuden periaatteella)
 - Mustankorkean mahdollinen lisäosinko? (n. 380 000 euroa)
 - Investoinnit päivitetään => vaikutus rahoituslaskelmaan
- Tuleeko veroennusteeseen päivitys veroprosenttipäätösten jälkeen?
=> ei ehdi muutettuun talousarvioon, mutta mahdollisesti kunnanhallituksen TA-esitykseen
- Mahdollinen harkinnanvarainen valtionosuus vuoden 2026 tulokseen? => ei ehdi talousarvion vahvistamiseen mennessä, tämän varaan ei voi suunnitella mitään.

Ryhmätyö

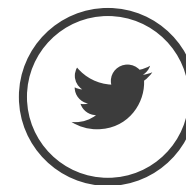
- Jakaudutaan viiteen sekaryhmään
- Vaikutelmat talousarvioesityksestä? Mitä kysymyksiä heräsi?
- Miten näet luottamushenkilöiden roolin taloussuunnitelman toteutumisessa? Mitä vaatii luottamustoimielimiltä ja mitä odotatte viranhaltijoilta?

Kiitos

Laukaa on maaseutumainen ja elinvoimainen n. 19 000 asukkaan kasvukunta Jyväskylän seudulla. Laukaassa on monipuoliset asumismahdollisuudet, toimivat palvelut, korkeaa osaamista ja monipuolista yrittäjyyttä.

014 267 5000

@LaukaanKunta

etunimi.sukunimi@laukaa.fi

facebook.com/laukaankunta

laukaa.fi

Laukaan kunta

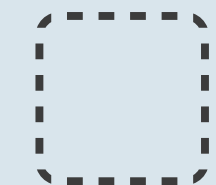
Laukaan kunta, Laukaantie 14, PL 6, 41341 Laukaa

Pinta-ala:

825,45 km²

Rantaviivaa:

680 km

Asukasluku:

18 788

31.12.2021